

Šovražnik pa so bile neoborožene množice, bili so delavci in dijaki, bile so žene in otroci, ravedni starci, kateri so se zjedini, da bi prosili svojega „očka“ carja pomoči v svoji velikanski, vnebovpijoči bedi. A „očka“ car jim je pomagal, pomagal jim je najpoprej z bičem, s katerim so udrihali njegovi kozaki po množici, pomagal jim je s sabljami, pomagal s krogliami in tisoče in tisoče se jih je zgrudilo mrtvih na tla, tisoče in tisoče se jih je valjalo svoji krvi pred mogočnim svojim — očkom carjem. In to je ravno isto ljudstvo, katero je poslalo svoje sinove tje v shodno Azijo, da tam prelivajo zopet svojo kri za carja, to so žene in otroci istih, ki sto in stokrat žrtvujejo svoje življenje pred japonskimi krogliami, v prid in proslavo tistega carja, ki jim pusti doma neusmiljeno klati, kakor nemo živino brate, znabiti žene in otroke.

Da, tukaj v Petersburgu, tukaj napram neoboroženi množici, tukaj so bili ruski generali in višji oficirji zmagovalci, tam v vhodnji Aziji pa izdahne tisoče in tisoče vojakov vsled nesposobnosti, vsled bojzljivosti njih stanovskih bratov. In tukaj kakor tam kriva je tem potokom krvi samo korupcija, ki vlada v višjih krogih ruskih.

Do dna so izprijeni takozvani boljši stanovi ruskega ljudstva, brezsrčna je cela ruska carska hiša, tako, kakor je brezsrčen on sam, čeprav kaj rad sliši, da se govori o njegovi velikodušnosti, o njegovi dobrosrčnosti.

Nebrojne solze so tekle pred takozvano krvavo nedeljo dne 22. p. m. med ruskim ljudstvom, ki je obžalovalo svojce, ki so umrli daleč tam v shodnji Aziji, a ljudstvo je molče trpelo! Da pa se je vzdignilo, da je začelo med njim konečno vreti, to je dokaz, da je priklopela beda tega ljudstva do vrhunca.

In v pesji svoji pokornosti hoče se bližati to žalujoče, vzdihujoče ljudstvo svojemu carju s prošnjami, in duhovniki so njega voditelji in podoba svetega križa je njegova zastava, katero nosi zopet duhovnik voditelj, a car odgovori temu žalujočemu, prosečemu ljudstvu z bičem, s sabljami, s krogliami! Tekle so neštete solze med ruskim ljudstvom pred 22. p. m., a sedaj pa, sedaj po krvavi nedelji, tečejo solze tega ljudstva še sto in stokrat pomnožene, a car pa mirno gleda vse brez občutka, brez vesti. „To ni več nemir, to je revolucija,“ tako je svaril eden izmed najboljših Rusije svojega carja, a car je ostal trdovraten napram svojemu ubogemu ljudstvu.

Časopisi poročajo, da vlada sedaj mir na Ruskem! Je li to mir velikanskega groba, v katerem jih počiva tisočero, je li to mir pokopališča, ali mir, — ki se pojavi navadno pred hudo nevihto? Bog ve! Kakor podoba iz sedanjega časa uplivajo na nas nekdanje besede ruskega pisatelja velikana: namreč Gogol-ja, ki je rekel o ruski svoji očetnjava: „Zakaj doni neprenehoma v naših nšesih od doline do doline, od morja do morja tvoj žalosten enomeren razprostrajoč se spev? . . . . Kaki glasovi otožno napolnjujejo mojo dušo in mi vlečejo srce v svoj čaroben krog? . . . . Mrtvi so nemi, a živi ne smejo govo-

riti v velikanski državi Slovanov!“ — — — — —

In ta država, to cesarstvo so skrivne a vroče želje vseh tistih, ki vodijo slovensko ljudstvo, da bi se strinili avstrijski slovanski narodi s tem cesarstvom, to so njih želje, da bi vladala nad našimi avstrijskimi Slovani ruska carska hiša, to so njih sklepi, to njih nakani.

Udi naše cesarske hiše ljubijo svoje ljudstvo, čeprav je različnih narodnosti, niti dneva ni, ko ne bi prinašali časopisi poročila, da je pomagal presvitli naš cesar Franc Jožef I. tej ali drugi občini, da je pomagal utešiti solze žalujočih, čeprav so druge narodnosti, kakor je sam, a ruski „očka“ car pa jokajoče svoje ljudstvo pusti bičati, pusti streljati, je pusti razsekati s sabljami, kakor razseka mesar živinče, ljudstvo, ki je istega naroda, iste krvi, kakor on sam.

Prvaški veleizdajalci, to le imate prizor iz vaše blažene Rusije, prizor, katerega bode ovekovečila zgodovina!

Toraj pa le tje v blaženo Rusijo prvaki, le idite, toda sami, pomagajte vašemu vzoru, sedaj imate priložnosti za to dovolj, a naše ljudstvo pa pustite pri miru, pustite je pod žezlom slavnih, pravičnih udov habsburško-lotrinskega roda, kjer je in bode stokrat srečnejše, kakor pod ruskim carskim žezlom, pod rusko carsko krono, koje zadnji blišč je uničila dne 22. p. m. krvava nedelja. Prvaki, idite se gret sedaj na vaše rusko solnce, videli bodete, kako rudeče je začelo vzhajati. Krvavo je bilo jutro, a kak pa bode dan? . . . .

Mi pa hočemo držati raje z drugimi narodi, z drugim ljudstvom, z našimi vladarji, katerim je človek človek, ne pa žival. Ž njimi hočemo mirno živeti, ker so boljših, milejših src, ne pa, kakor krvoločni tigri toli hvalisane ruske carske vlade!

Deželni zbor štajerski.

(Nadaljevanje seje dne 12., seje dne 13. in 14. januarja.)

Nato se je rešilo več prošenj med njimi tudi prošnja šolskega odbora trgovske šole v Ptujju za letni prispevek. Tej šoli se dovoli 200 kron. Glede predloga nemškega deželnega poslanca Lenka o regulaciji Sotle se naroči deželnemu odboru, naj pospeši to zadevo potom namestništva, ter poskrbi posebno za to, da se vas Gregovce, ki je v nevarnosti, kako hitro je mogoče zavaruje. Predlog poslancev Stiger, Pfrimer in drugov, da bi se dovolila različnim občinam v cmurečkem okraju, poškodovanim po različnih uimah podpora, se izroči deželnemu odboru. Istotako predlog istih poslancev glede podpore po uimi poškodovane občine Selnica na Muri. Nadalje se dovoli davčnim občinam Ploderšnica in Šambert, da se izločite iz skupne občine Sv. Jakob v Slov. gor. ter se združite v samostalno občino. Predloga o regulacije Voglajne med Teharji in Zavodno pri Celju ter o cestni zvezi iz Luč skozi podlovleško dolino do kranjske meje sta se izročila deželnemu odboru v poizvedovanje in poročanje. Seja se zaključila ob pol 12 uri po noči.

V začetku seje dne 13. p. m. odgovarja namestnik grof Clary na razne interpelacije. Nato poroča nemški poslanec dr. Kokoschinegg o predlogih slovenskih poslancev glede ustanovitve meščanskih šol s slovenskim učnim jezikom in sicer v Žalcu, v Sevnici in v Trbovljah. Poročevalec naglašaja, da meščanske šole v zadnjem času sploh nazadujejo, da se skrbi ravno sedaj v celi Avstriji za zboljšanje meščanskega šolstva, za razširjanje učne snovi, za to ne bi bilo umestno ustanoviti sedaj novih meščanskih šol. Sploh pa je dvomljivo, nadaljuje poročevalec, da bi bilo dovolj usposobljenih učiteljev za meščanske šole s samo slovenskim učnim jezikom. Tudi na Kranjskem še se ni pojavila potreba za meščanske šole. Cela kranjska dežela ima edino meščansko šolo v Krškem in še ta je z nemškim učnim jezikom. Ako tedaj Slovenci po celi Kranjski nimajo potrebe za meščanske šole s slovenskim učnim jezikom, ko vendar živijo v zaključenem ozemlju, ne more biti take potrebe za štajerske Slovence, ki so v dotiki z Nemci! Poročevalec toraj predlaga, da se zahteva glede Žalca in Sevnice odkloni, glede Trbovelj pa vrne deželnemu odboru. Poročevalcu je pritrnil tudi poslanec Stiger, češ, da tudi njegovi slovenski volilci zahtevajo šolo z nemškim jezikom. Nasprotovali so seveda slovenski poslanci. Predloga sta se sprejela, toraj se je zahteva glede Žalca in Sevnice odklonila, glede Trbovelj se je sklenilo, da se predlog vrne deželnemu odboru. Konečno so zopet predlagali klerikalni poslanci, kakor vsako leto, da bi se skrajšal šolski obisk. Predlog je bil odklonjen. V večerni seji tega dneva se stavijo različni predlogi in se pozivlje deželni odbor da postopa pri vladi glede različnih zahtev tičočih se vinoreje in sadjereje. Nadalje glede pomanjšanje davka, ki se mora plačati od kuhanja žganja (govoril je o tem poslanec Stiger), glede varovanja domačega dela, glede prepovedi obrtniškega dela v kaznilnicah (ta predlog je stavil poslanec Ornig), itd. Vsi ti predlogi so se sprejeli. Na predlog poslancev Stiger, Pfrimer, Ornig poroča sadjerejski in vinorejski odbor glede novih odjemališč za štajersko sadje. Naj bi se v Egiptu odprlo trgovišče štajerskemu sadnemu moštu, kjer je lahko izpodriniti na ta način sadje drugih držav in da bi se v Frankfurtu ustanovila avstrijska stiskalnica za sadje. Se sprejme.

V seji dne 15. p. m. poroča poslanec Ornig glede zemljskih plazov v Halozah, naj bi se škoda precenila ter se prizadetim posestnikom dala primerna pomoč. Se dovoli. Na to sledi velika praska med klerikalci in socijalnimi demokrati pri predlogu naj bi se spremenil deželni volilni red. Tudi zastopniki srednje- in gornještajerskih kmetov so bili proti klerikalcem. Voditelj srednještajerskih kmetov Baron Rokita nsky je končal svoj govor proti klerikalcem z besedami profeta Jezaija ki se glase: „Vaše delovanje je prhljivo, vaša izvoljitev gnjusoba!“ Glasno odobravanje od strani drugih poslancev je sledilo tem besedam. Na daljnem dnevnem redu je bila sprememba lovskega zakona. Ta se je sprejela. — Potem

se je sklepalo glede odškodnine poslancev. Glede tega se je določilo sledeče. Vsaki poslanec, ki biva v Gracu, dobi za vsak dan, kateri je navzoč pri sejah 10 K. Zunaj Graca stanujoči poslanci pa po 15 kron. Povrne se tem poslancem tudi voznina za prvi razred in ako se morajo voziti z vozom, pa za vsak kilometer 26 vin., konečno še za dan, ko se vozijo v Gradec in se vračajo domov 15 kron troškov.

Slednjič se rešijo še različne prošnje in se dovoli več podpor. Prošnji ptujskega okrajnega zastopā, da bi se dala podpora za okrajno cesto, poškodovano od povodnje, se v toliko ustreže, da se bode po dotični preiskavi od strani deželnega odbora, podpora podelila. Nato se je zasedanje zaključilo.

Obstrukcija slovenskih deželnih poslancev je napravila deželi najmanj 20 tisoč kron, katerih bodejo morali plačati po nepotrebnem večinoma kmetje. To je najvažnejše, kar so dosegli slovenski deželni poslanci s svojo brezvestno komedijo.

Vojska med Rusi in Japonci.

V Mandžuriji

Kakor smo že zadnjič poročali, pričelo se je že pred 14 dnevi na bojišču živahno gibanje. Nasprotnika sta se pograbila posebno na levem krilu jako hudo, streljalo se je skozi noč in dan. Kar naenkrat pa je nastopil hud mraz in živahno gibanje je zopet prenehalo. A ravno v zadnjih dneh sta se spopadla sovražnika na novo. O teh bojih se poroča z dne 28. p. m.: Spopad se je pričel dne 25. p. m. in je postal radi tega ljutejši, ker so prihitele obema nasprotnikom tako od vseh krajev na pomoč večje čete. Desno krilo Rusov se je spoprijelo z levim japonskim. En oddelek Rusov je odkorakal 24. p. m. ob polnoči in je pričel v jutro boj. Dve vasi so si Rusi po dolgotrajnem, krvavem boju osvojili. Celo desno njihovo krilo je prišlo v ogenj. Ruski topničarji so ljuto streljali. Odgovor od japonske strani ni bil posebno živahen. Dne 26. p. m. so Rusi prodirali nadalje naprej. Veter je metal sneg Japoncem ravno v obraze. Neki ruski polk (regiment) je imel strašanske izgube. Dne 27. je trajal boj še vedno, a ni se razširil na sredino japonske vojske in na desno njeno krilo.

Javlja se, da je poročal Kuropatkin carju, da ne more posebno ostro napadati Japoncev, ker se njegovi voji iz evropske Rusije branijo iti v boj proti sovražniku. Evropski vojaki so, kakor se poroča mnenja, da nima vojska, odkar je kapituliral Port Artur, nobenega pravega smotra več.

Med tem, ko to pišemo, se javlja, da se je boj pričel na celi črti, vprašanje pa je, ali ne boste zopet primorani obe stranki še zopet čakati, dokler ne poneha hud mraz.

Najnovejši telegrami javljajo, da se je Kuropatkin začel pogajati z poveljnikom japonske armade glede začasnega vstavljenja boja. Dne 27. p. m. je bil ljut boj za utrjeno vas Sandepu. Rusi so si to